

Täysistunto

Tiistai 20.10.2020 klo 14.00—16.13

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kiinteistöverolain 3 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 169/2020 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Mikäli puhujalistaa ei ehditä annettussa ajassa käydä loppuun, keskustelu ja asiakohdan käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan tänään pidettävässä toisessa täysistunnossa. Jos keskustelu asiasta puolestaan päättyy ennen sille varatun määräjän päättymistä, siirrytään päiväjärjestyksen seuraavaan asiaan.

Keskustelu

15.23 Valtiovarainministeri Matti Vanhanen (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä on äskeiseen verrattuna huomattavasti pelkistetympi esitys:

Hallituksen esityksessä eduskunnalle laiksi kiinteistöverolain 3 §:n muuttamisesta ehdotetaan muutettavaksi kiinteistöverolakia hallitusohjelman mukaisesti siten, että luonnonsuojelulain 24 §:n nojalla suojellut luonnonsuojelualueet vapautettaisiin kiinteistöverosta. Lisäksi uusien merituulivoimaloiden kiinteistöverotuksen perusteita alennettaisiin hallitusohjelman mukaisesti valtiovarainministeriön asetuksella.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan ensi vuoden alusta, ja sitä sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 21 toimitettavassa verotuksessa.

15.24 Sandra Bergqvist r: Arvoisa puhemies! Varsinkin saaristossa kiinteistövero on aiheuttanut yksittäisille ihmisille suuria ongelmia. Kiinteistövero on noussut jopa tuhannella prosentilla, ja verotoimisto on vaatinut saaristolaisilta kiinteistöveroa sekä luonnonsuojelualueilta että karikoilta, siis semmoisilta alueilta, mitkä syysmyrskyn aikana voivat olla jopa veden alla. Tarvitsemme siis kiinteistöverouudistuksen, ja tämä esitys on hyvä ensimmäinen askel tässä uudistuksessa.

Arvoisa puhemies! Kysyisin ministeriltä rakennuksista luonnonsuojelualueilla: jos julkisessa käytössä oleva rakennus, esimerkiksi retkitupa, sijaitsee yksityisellä luonnonsuojelualueella, tuleeko se kuitenkin olemaan veronalainen ja kenen nämä verot tulisi siinä tapauksessa maksaa?

15.25 Anneli Kiljunen sd: Arvoisa herra puhemies! Olen yrittänyt ymmärtää tätä lakiesitystä ja olen tulkinut tämän samaan linjaan, jossa muutkin esitykset tänä päivänä ovat ol-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 133/2020 vp

leet. Tämän esityksen taustalla on myös entistä puhtaampi ilmasto ja siirtyminen fossiilitomaan ja hiilineutraaliin yhteiskuntaan ja hiilineutraaliin energiaan.

Esityksessä alennetaan merituulivoimaloiden kiinteistöverotusta ja vapautetaan luonnonsuojelulain nojalla suojellut alueet kiinteistöverosta. Merituulivoiman kiinteistöveron alennus kohdistuu uusiin voimaloihin, joiden rakentaminen alkaa vuoden 2021 alusta. Tavoitteena on näin vauhdittaa uusien merituulivoimaloiden rakentamista, ja mielestäni esitys tältä osin on hyvä.

Tuulivoiman merkitys kasvaa tulevaisuudessa sähkön tarpeen ja ilmastotavoitteiden myötä. Kysynkin nyt valtiovarainministeriltä: Mikä on tämän lain vaikutus todellisuudessa tulevien tuulivoimien rakentamiseen? Tuleeko tämä kannustamaan nimenomaan tuulivoimien rakentamiseen?

15.26 Mats Löfström r: Ärade herr talman! Tack till regeringen för det här förslaget. Det är viktigt för att stimulera möjligheten att bygga havsbaserad vindkraft. Det här är en outnyttjad potential som finns i Finland och på Åland, och som det här kommer att understöda, och där Finland hittills inte har varit lika framgångsrikt med att bygga vindkraftsparker till havs. Det här kommer att underlätta det arbetet, så tack till regeringen för det.

Jag vill också fästa uppmärksamhet på det som ledamot Bergqvist tidigare tog upp om den fastighetsbeskattning som slår väldigt orättvist mot de områden som finns ute på skärgårdsholmar och skär, inte bara i Åbolands skärgård utan också på Åland — sådant som inte tidigare har beskattats utan som har varit impediment men som nu beskattas på ett mycket orättvist sätt och som kan få stora och svåra konsekvenser. Jag vill förena mig med ledamot Bergqvist, som efterlyste en totalreform av beskattningen på den här punkten. Det är viktigt att regeringen också tittar på det.

15.28 Sandra Bergqvist r: Ärade talman! Enligt förslaget skulle ett sänkt beskattningsvärde för havsbaserade vindkraftverk endast gälla sådana kraftverk som byggs i vatten. Byggs kraftverket på ett havsområde, men anläggandet kan ske från stranden med hjälp av sådan teknik som tillämpas i fråga om landbaserade vindkraftverk, finns det enligt förslaget inga grunder att sänka fastighetsskatten. Motiveringen är att det då inte finns någon betydande skillnad i byggkostnaderna. Det här upplever jag vara tvivelaktigt.

Arvoisa puhemies! Tosiasia on se, että rakentaminen ja ylläpitäminen ulkosaaristossa tarkoittavat aina lisäkustannuksia. Välimatkat ovat pitkiä, maasto on rikkonainen, ja erityisjärjestelyt saattavat olla tarpeen, jotta rakennustyömaan saavuttaa veneellä. Entä jos rakentaa tuulivoimalan karille kaukana ulkosaaristossa? Rakentaminen tapahtuu periaatteessa maalla mutta käytännössä vesialueella. Kysyisin ministeriltä, miten tällaisia tapauksia otetaan huomioon.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Sitten ministeri Vanhanen, 2 minuuttia.

15.29 Valtiovarainministeri Matti Vanhanen: Arvoisa puhemies! Koetan olla tarkkana edustaja Bergqvistin kysymykseen näistä rakennuksista ja rakennelmista, jotka ovat yksityisillä luonnonsuojelualueilla. On parempi, että asiantuntijat valiokunnassa esittävät täsmällisen tulkinnan, etten tulkitsisi väärin. Esitystä valmisteltaessa tästä keskusteltiin, mutta kieltämättä en pystynyt jättämään mieleeni sitä, missä kohtaa se tulkintaraja etenee.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 133/2020 vp

Yleensä niiden rakennelmien, rakennusten ja autiotupien verotusarvo on hyvin matala ja kyse on ehkä enemmän nimellisestä verosta, joka näihin rakennelmiin kuuluu.

Merituulivoimaan liittyi useampikin puheenvuoro. Tällähen hetkellä meillä merituulivoimaa on vain Porissa. Sen sijaan esityksen perusteluissa arvioidaan, että tämän esityksen myötä kiinnostus merituulivoiman rakentamiseen kasvaisi — ehkä jopa niin, että vuonna 30 meillä merituulivoimaa saattaisi olla jopa 15 terawattituntia eli pitkälti yli 10, lähemmäs 15 prosenttia meidän kokonaissähkönkulutuksesta. Eli merkittävää kasvua odotetaan.

Tämä esitys esimerkiksi Porin puistoon verrattuna: Muistan, että sen kiinteistöveron alenema, jos se vanha puisto olisi otettu tämän piiriin, olisi alentanut 300 000—400 000 euroa vuodessa Porin kaupungin kiinteistöverotuottoja. Eli jo tämän yhden puiston kohdalla on vuodessa merkittävästä summasta kyse, ja se varmastikin vaikuttaa siihen kannattavuusrajaan. Nythän tässä tuodaan merituulipuistojen verotaso ymmärtääkseni aika lailla samalle tasolle, mikä on kiinteällä maalla olevien tuulivoimaloiden verotaso.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.